

Cuimhnigh leat meise, a Mhurchaidh

[RIA 1387 (23/O/78), 41]

[Deibhidhe, Dán Díreach]

The story told in this poem is referred to in *Fada an turus tug Eamhain*

- 1 Cuimhnigh meise leat a Mhurchaidh
a sgéith chorcra chomhurthaigh
cia ar narb feallta dhot h'uchd mbog
ad phurt da ndearntha dearmod.
- 2 As e ar ndearmad dod dhreich mhoill
gan t'aoibh d'fagháil go n-iarroinn
ar na cláraibh gidh gnáth gráin
ní sgáth gan íarraidh mh'anáir.
- 3 Feach leat an leathrom an roinn
a Mhurchaidh I Maoil [Fh]abhoill
ní dho gach cléir a chíabh lag
's do chlár bhudh-dhéin do dhearmad.
- 4 Nir dhearmadais doiligh leam
acht mise d'éigsibh Eireann
a réalta Ghaoidheal cá gráin
fár dhéanta aoinfhear d'fágbháil.
- 5 A Mhurchaidh Clíath caithfidh me
cumann nua ré neach eile
fam dhearmad daoibh tar gach ndroing
do sgaoil ceannghad ar ccumoinn.
- 6 Ar ndáil na dighe reachta
ro-m gabh réd ghnúis naoidheanta
ót éarla fiar craoibhréidh cas
treall am aoinleim dho fhóbras.
- 7 Fillidh bhur n-aigheadh uainne
ód-chíthí cléir n-éanuaire
do luathaigneadh do mhear me
o nuachaidreamh fhear oile.
- 8 Do mholadh móide dho-niam
a ttabhrae dhamh do dhímhiadh
créad acht bualadh fhir uallaigh
[i]s ní ar uamhan t'anuabhair.
- 9 Na beir orm a fhir Dala
breith acht mar bhias mh'ealadha
ar meas ni móide bhús tearc
ná meas fá m'óige m'foirfeacht.
- 10 O bhias bhós a bárr na lúb
ceard óg ag an fhear shean-úd
gidh bé ara ccinnsiom lé a-le
ni hé sinnsior as sine.
- 11 Ag sin tu 's(a) as tugtha dh'aoidh
ni fhuile acht a n-aois mhacaoimh
is ni fhoil a bhile Breagh
sine ar ghoil tar dho ghaisgeadh.

- 12 Feidhm laoch an lá bhus deabhuidh
ort is tú a n-aois óigleauibh (lenuimh)
a throigh réidh bhróigshleamhuin bhog
ní céim óigleauimh agod.
- 13 Ni chuala sinnsior go se [42]
do dhul tort a thúir Mhúisre
mo do-cuas léid chéibh leabhair
céim suas tar na sinnsearaibh.
- 14 As é an t-eineach a fhir Breagh
ro-d chuir ós cionn do shinnsear
ag so ar ngeall go horlamh as
nach d(e)arnadh earr budh iarmblas.
- 15 Maitheas na cruinne a chneas seang
fágbhuidh an fear nach caitheann
ní an gan dol muin ar mhuin
don chrodh acht an bladhbhrontuir.
- 16 Ni dílios duit a-deir breath
crodh acht a ccuire ar th'eineach
dílios dod bharr glan géagchas
an cradh an tan[n] tidhléacfas.
- 17 An conách a chiabh na ndos
re a sgaoileadh as eadh fhásas
ní soicheilte son mar sin
roiteirce an crodh nach caithtir.
- 18 Do-bheir Dia ní (doiligh) doirbh an bhreath
da gach neach do-ní an t-eineach
a mheic ghroidhigh bhuig Bhaltair
cuid an oinigh d'iomarcaidh.
- 19 Sgéal beag agum uime sin
do-chuala meise a Mhurchaidh
a thoradh go ttí ar mo sgéal
ní ar an ndomhan ní deimhneamh.
- 20 Lá dhá riacht Brian an bhrogha
do mhíolradh bruaich Bóramha
nir lean is ní locfadh áth
an fear achd ochtar oglách.
- 21 Do sgar toisg éigin oile
re a ochtar Brian Bóroimhe
tarla ar ttriall na ngiolla nglan
Brian Sionna gus an Saoghal.
- 22 Beannaigheas do Bhrian Teamhrach
'na óglách ard ildhealbhach
da ríar go heagnaigh umhal
freagraidh Brian an beannughadh.
- 23 "Cia thú no cá tír a mbí
a óglaoigh" ar an t-ardrí (óglaoigh)
"tánag rúaig ar a bhfuil fáth
ná-m cuir uaid" ar an t-óglách.
- 24 "Me an Saoghal nach seachnaid fir

- a mheic meic Lorcáin Luimnigh
mor dho bhiadh dhar seachna sonn
rian deabhtha gin go ndearnsom.”
- 25 “Fada a-nois a Bhriain Bhanbha
a-tú a n-oirchill t’agallmha”
“maith an uair” ar céann ó cCais
“uair budh fhearr nocha bfhuarais.”
- 26 “Ag súd an toisg thug a-le
meise a rí Eireann aoibhne
fiaghail ar t’feile o nach éir
d’iarraidh céile dhom choimhréir.”
- 27 “Ni as mó ina iasacht ní fhuil
ag aoinneach d’fhad a shaoghuil
mairg a fhlaith na ccleath ccorcra
nach caith an t-each íasochta.”
- 28 “As me an Saoghal a Bhriain bhinn
a-m caith agus ná[-m] coigill
na coigil mé a fhlaith o Luirc
as é mo mhaith mo mhalairt.”
- 29 Do reac an Saoghal sona
é fein re Brian Bóromha
nochar íarr fíach dhar iarr fear
ar Bhrian (a) cCliath acht a chaitheamh.
- 30 Do chaith Brían barr an aonaigh
bhréig ndiombuain an drochsaogha[i]
ni thug an fhlaith ailseadh inn
táirseadh ar chaith re a choigill.
- 31 A-niú ni mhaireann Brian Breagh
táirnich an crodh nach caithtear
beó a bhladh is budh beo go bráth
ni mhar acht mar cheo an conách.
- 32 A Mhorchuidh Ruidhe an ruisg glais
cuimhnigh an chuing do ghabhais
óir nacha mbí a bharr na sreath
ní as ní ánn acht an t-eineach.
- 33 Bréag na heich ’sa[n] t-ór buídhe
’s na cuirn a chin Musgruidhe
bréag a fhlaith Bhearnais na ba
an mhaith nach dearnais déana.
- 34 Bás nach eagal dod chuid cruith [43]
a mionchaitheamh a Mhurchaidh
caithfe a robhladh is a rath
ni hadhbhar t’aighthe d’ionnlach.
- 35 Ni bhi th’ór ni bhid do bha
ar taisgidh ceall na cófra
ni hionnmhas cofradh na ceall
th’ionnmhas ar orchradh nEireann.
- 36 Gidh be duine a-deir rut-sa
nach fuil ionnmhus agut-sa

- a-ta a losaibh do chleath cclas
is a ccosaibh th'each th'ionnmhas.
- 37 Ór ni choimheadae na crodh
a Mhurchaidh Gréag na ngealchon
fiu an crodh an téachtghnaoi-sin tug
gan chor éantaoisigh uasud.
- 38 Ni chreidim gan da chroidhe
a fhlaith mhéirsheang Mhusgroidhe
croidhe cruaidh is croidhe bog
gan bhuaín re ar-oile ionnod.
- 39 Bidh agad re haghuidh nGall
croidhe nach cruaidhe an t-iarrann
's croidhe réidh nach cruaidh um chrodh
an uair as béin re bronnodh.
- 40 Croidhe bog ag bronnadh each
ionnad a threoin na ttaoiseach
bidh an uair oile a n-iomghuin
croidhe cruaidh a ccaithiorghuil.
- 41 Do chreacha um Chorcaig na ccladh
cruaidh chosantar bog bhronntar
neamhchruaidh gidh cruaidh do chroidhe
fa chreachbhuaibh chuain Chorcoidhe.
- 42 Do-chuaidh th'eineach a fhir Chlíach
a bhféile le fás t'ainbhfiach
a ccruas le gealgha dhod ghuin
dho-cuas gud mheanma a Mhurchaidh.
- 43 A Mhurchaidh Í Mhaoil Fábhuill
as geal bas a mbreaclamhuinn
acht dul uaid do mhúin mhuirne
ni fhuil ruaig nach rachúim-ne. Cuimhnigh...